

Na Veivuke ni iSau ena gauna ni COVID-19 Okosita 2021

Na itukutuku oqo e idusidusi walega. Na itukutuku ni Veivuke ni iSau e tabaki tiko ena website ni tabana ni Cakacaka kei na iSau e sa tiko kece kina na itukutuku me baleti ira e ra rawa ni taura, na nodra itavi kei na vei itukutuku tale e so.

- Na veisaumi ni veivuke ena vuku ni COVID-19 ena Okosita 2021 e kena inaki me tokoni ira na iTaukei ni cakacaka e Niusiladi taucoko me rawa ni ra saumi ira tikoga na nodra tamata cakacaka ena vei bisinisi ena tomani tiko ga na veisau ena iVakatagedegede ni Qaqarauni 3 kei na 4 me tekivu mai na ika 17 ni Okosita 2021.
- Ena caka na veisaumi ni veivuke ni Okosita 2021 ena veiyarua na macawa me rauta ni \$600 dua na macawa dua na tamata cakacaka kei na \$359.00 dua na macawa vei ira na cakacaka ga vagauna.
- Ena okati na vei kerekere kece me ra kerekere vou ka dodonu me ra raica na vei bisinisi ni ra sa vakamuraia taucoko na veika e gadrevi e na vei kerekere yadua.
- E sa lima oti na veisaumi ni veivuke ena vuku ni COVID-19 ena Okosita 2021. Ko ira koya:
 - Na imatai ni veisaumi macawa rua a vakarautaki tu ena 9 na kaloko ena mataka ni Vakaraubuka, 20 ni Okosita me yacova na 7 na kaloko ena mataka ni Vakaraubuka, 3 ni Seviteba - sogo
 - Na ikarua ni veisaumi macawa rua a vakarautaki tu ena 9 na kaloko ena Vakaraubuka, 3 ni Seviteba me yacova 11.59 ena bogi ni Lotulevu, 16 ni Seviteba - sogo
 - Na ikatolu ni veisaumi macawa rua a vakarautaki tu ena 9 na kaloko ena mataka ni Vakaraubuka 17 ni Seviteba me yacova na 11.59 ena bogi ni Lotulevu, 30 ni Seviteba – sogo
 - Na ikava ni veisaumi e sa na dola ena 9 na kaloko ena mataka ni Vakaraubuka, 1 ni Okotoka me yacova na 11.59 ena bogi ni Lotulevu 14 ni Okotova - sogo.
 - Na ika lima ni veisaumi macawa rua sa na dola ena 9 na kaloko ena mataka ni Siga Vakaraubuka 15 Okotova me yacova na 11.59 ena bogi ni Lotulevu 28 ni Okotova.
- Kevaka ko a kerekere oti ena veivuke ni veisaumi ni cakacaka ena rawa mo kerekere tale e na veivuke ni veisaumi #5 ni oti e rua na macawa mai na nomu kerekere. Kena ibalebale kevaka ko a kerekere e na Lotulevu, 14 ni Okotova, ena rawa mo kerea tale na veivuke #5 ena Lotulevu, 28 ni Okotova. Ena sega ni vakatarai e dua na kerekere totolo. E dodonu mo waraka mo qai kerekere tale ena mua ni ikarua ni macawa.

- E rawa ni ko kerea na veivuke ni sau ni tamata cakacaka #5 ena Vakaraubuka na ika 15 ni Okotova dina ni ko a sega ni kerea na veivuke ni sau ni tamata taumada ia mo vakamuria taucoko na veika e gadrevi.
- E rawa ni caka na kerekere ena website ni Tabana ni Cakacaka kei na Veisaumi, www.workandincome.govt.nz/wagesubsidy
- **Ena rawa ni cakacakataki vakatotolo na kerekere kevaka e veidonui na itukutuku taucoko e soli yani kei na itukutuku e tiko e na tabana ni vakacavacava ni Matanitu** (me vaka na naba ni vakacavacava, yacamu, yaca ni baqe, yaca kei na itukutuku ni tamata cakacaka kei na naba ni vakacavacava).
- Mo vakadeitaka ena kerekere ni ko sa kerea tiko na veisaumi dodonu. Eso na bisinisi e ra rawa ni kerea na veivuke ni gade mai na cakacaka ena dua na gauna lekaleka se veisaumi ni sega ni cakacaka ena dua na gauna lekaleka ia e dodonu me rawa ni ra kerea na veivuke ni sau ni tamata cakacaka me baleta na COVID-19 Okosita 2021. (E ra rawa walega ni taura na vei bisinisi e dua vei iratou na tolu na veivuke ni sau ni COVID-19 ena dua na gauna vua e dua na tamata cakacaka.)

Veika e gadrevi me vakadonui kina

- Na ivakarau e gadrevi me vakadonui kina e tautauvata kei na ituvatuva ni cakacaka ni Maji 2021, oka kina na itavi ni taukei ni cakacaka kei na kena vakadikevi vinaka na veisaumi.
 - Sa ka bibi sara mo wilika kece na itukutuku, oka kina na nomu sa vakadonuya ka qarauna matua mo na vakamuria.
 - Na vakadikevi ni lavo e lailai mai na 40 na pasede. Kena ibalebale koya:
 - E dodonu vei ira na bisinisi me ra kila (se vakasamataka) ni na lutusobu na ilavo era rawata ena 40 na pasede ke lailai sara ena loma ni 14 na siga:
 - ena maliwa ni 17 ki na 31 ni Okosita ena se qai soli na veivuke ni sau ni tamata cakacaka
 - ena maliwa ni 31 ni Okosita ki na 13 Seviteba ena Veivuke ni sau ni tamata cakacaka #2
 - mai na 14 ni Seviteba ki na 27 ni Seviteba na Veivuke ni sau ni tamata cakacaka #3
 - mai na ika 28 ni Seviteba ki na ika 11 ni Okotova na Veivuke ni sau ni tamata cakacaka #4
 - mai na ika 12 ni Okotova ki na ika 25 ni Okotova na Veivuke ni sau ni tamata cakacaka #5
- ni vakatauvatani kei na nodra ilavo ena loma ni 14 na siga ena loma ni ono na macawa ni bera ni toso cake na ivakatagedegede ni qaqaarauni.
- Ko ira na bisinisi e vaka draki na ilavo e ra rawata e rawa ni vakatauvatani na ilavo e rawata kei na kena era rawata ena loma ni gauna vata koya ena 2020 se 2019, kevaka era vakaraitaka ni dredre mera yacova na ivakatagedegede ni vakatauvatani ni veika e rawati vakabisini ena loma ni gauna e lavaki baleta na ituvaki ni nodra bisinisi.

- Na lutusobu ni ilavo e rawata na bisinisi e dodonu me vu mai na revurevu ni kena tomani tiko ga na iVakatagedegede ni Qaqarauni 3 kei na 4 ena 17 ni Okosita 2021.

Ni sa oti na veisaumi

- E dodonu me na sauma lesu na bisinisi na ilavo ni veivuke kevaka e mani sega ni lutu sobu na ilavo e rawa.
- Ena gadreva na nomu bisinisi me vakarautaka ka maroroya na ivakadinadina me tokona na nodra itukutuku (ia e sega ni gadrevi me ra vakaraitaka ena nomu kerekere).
- Ena vakacavara na MSD na kena vakadidike ka me rawa kina na cakacaka vakadodonu ka savasava. E sa kena ibalebale oqo ni na kerei e dua na ivakaraitaki nei koya e kerekere me ivakadinadina ni a lutusobu na ilavo e rawa.
- Kevaka esa lewa na Matanitu me tosoya na gauna ni saumi ni isau, e dodonu me ra na kerekere tale na nomu bisinisi.